

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Харківського національного
економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця

Володимир ПОНОМАРЕНКО

2021 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

з АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

освітній ступінь «бакалавр»

Харків
2021

Сучасна парадигма шкільної освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у випускників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком учня.

Пропонована програма зовнішнього незалежного оцінювання створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи).

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської мови.

Об'єктом контролю є рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності у таких видах мовленнєвої діяльності, як сприймання на слух, зорове сприймання, писемна взаємодія, писемне продукування, зокрема:

- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках нормативного мовлення, прийнятого у Великій Британії, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначених у чинних типових освітніх програмах.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **аудіюванні** орієнтується на різні його стратегії: розуміння основної інформації прослуханого автентичного тексту або діалогу, повної інформації прослуханого автентичного тексту або діалогу та пошук окремих фактів.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Джерелами для добору текстів слугують інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів.

Контроль **лексичної та граматичної компетенції (використання мови)** передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формоутворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

УЧАСНИКИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

У зовнішньому незалежному оцінюванні з іноземної мови беруть участь випускники загальноосвітніх навчальних закладів усіх форм власності, які бажають вступити до вищих навчальних закладів України, які включили іноземну мову до переліку предметів, необхідних до вступу на відповідний факультет.

МЕТА ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у випускників загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ТЕСТУ

ЧАСТИНА I. АУДИЮВАННЯ

Мета – визначити рівень сформованості у випускників навичок та умінь, необхідних для розуміння інформації опосередковано (з аудіо запису).

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності. У тексті перевіряється вміння зрозуміти основний зміст текстів певної тематики спілкування та вибрати необхідну інформацію з прослуханого та повністю зрозуміти текст на слух, виокремити та зрозуміти специфічну інформацію (імена, дати, топографічні назви, інструкції тощо)

Форми завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді. До кожного завдання подано три варіанти відповіді, з яких лише один правильний.
- На встановлення відповідності. У завдання пропонується визначити правильність або хибність твердження до прослуханого тексту або діалогу.

Обсяг звучання запропонованих автентичних фрагментів до 2-х хвилин (рівень B1) і до 4 хвилин (рівень B2).

ЧАСТИНА II. ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь учнів читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу (Див. Специфікація тесту з іноземної мови).

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності.

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння випускника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Випускник розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл; знаходить та аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного; виділяє головну думку/ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію; аналізує і зіставляє інформацію, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Випускник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окресленої в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів

- Статті із періодичних видань;

- листи (особисті, ділові тощо);
- оголошення, реклама;
- розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- меню, кулінарні рецепти;
- програми (телевізійні, радіо тощо);
- особисті нотатки, повідомлення;
- уривки художніх творів.

Випускники повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо;
- розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю;
- розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

ЧАСТИНА ІІІ. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість учням вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу випускників середніх шкіл. Випускник вміє аналізувати і зіставляти

інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Типи текстів:

Автентичні тексти невеликі за обсягом (відповідні до рівнів B1 та B2). Обсяг текстів складає 400-450 слів (рівень B1) та 500-550 (рівень B2).

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами. У тестах використовуються зразки писемного мовлення Великої Британії. Тест складається із коротких текстів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Форми завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на заповнення пропусків у тексті.

ЧАСТИНА IV. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості в учнів навичок та вмінь, необхідних для вирішення на письмі комунікативних завдань, що пов'язані із повсякденним життям.

Вимоги щодо практичного володіння умінням писати для базового рівня (B1)

У тесті перевіряється уміння здійснювати спілкування у писемній формі відповідно до поставлених комунікативних завдань.

Випускник володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених навчальною програмою.

Кандидат уміє

- писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію;
- писати повідомлення про побачине, прочитане, почуте;

- повідомляти про перебіг подій, описати людину або предмет; написати повідомлення про побачене, прочитане, почуте;
- уміє обґрунтувати власну точку зору;
- заповнити анкету;
- ідентифікувати та вибирати адекватні формулювання, використовуючи відповідний лексико-граматичний діапазон.

Вимоги щодо практичного володіння умінням писати для поглибленого рівня (B2)

(додатково до базового рівня)

Кандидат уміє

- надавати роз'яснення до висловленої думки, наводити приклади з власного досвіду;
- описувати, пояснювати, доповідати про перебіг подій, переконувати у власному висловлюванні, порівнювати та протиставляти ідеї.

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

I. Особистісна сфера

Повсякденне життя і його проблеми

Сім'я. Родинні стосунки.

Характер людини.

Режим дня.

Здоровий спосіб життя.

Дружба, любов

Стосунки з однолітками, в колективі.

Світ захоплень.

Дозвілля, відпочинок.

Особистісні пріоритети.

Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера.

Навколишнє середовище.

Життя в країні, мова якої вивчається.
Подорожі, екскурсії.
Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Засоби масової інформації.
Молодь і сучасний світ.
Людина і довкілля.
Одяг.
Покупки.
Харчування.
Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
Україна у світовій спільноті.
Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.

Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.

Музеї, виставки.

Кіно, телебачення.

Обов'язки та права людини.

Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера.

Освіта, навчання, виховання.

Шкільне життя.

Улюблені навчальні предмети.

Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Іноземні мови у житті людини

ГРАМАТИЧНИЙ ІНВЕНТАР (не є об'єктом контролю)

Іменник

Однина та множина.

Іменні словосполучення.

Абстрактні іменники.

Складні іменники.

Присвійний відмінок.

Артикль

Означений та неозначений.

Нульовий артикль.

Прикметник

Категорії та види прикметників.

Ступені порівняння прикметників.

Предикатив та атрибутив.

Займенник

Види займенників.

Вживання займенників

Дієслово

Наказовий спосіб дієслів

Правильні та неправильні дієслова

Стверджувальна, питальна та заперечна форми

Герундій

Дієприкметник 1 та 2

Дієслівні конструкції

Модальні дієслова

Фразові дієслова

Видо-часові форми

Прислівник

Вживання ступенів порівняння прислівників

Ступені порівняння

Категорії та види прислівників

Прислівникові звороти

Числівник

Кількісні та порядкові числівники.

Прийменник

Види прийменників

Сполучники

Види сполучників

Речення

Прості

Безособові

Складні

Умовні (0, I, II типів)

Пряма і непряма мова.

Словотворення

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (не є об'єктом контролю)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту) та складають загальноповсякденні слова, які зазвичай використовують носії мови у повсякденних ситуаціях спілкування.

Голова предметної комісії

Т.В. Пилаєва